

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Udvalget for Forretningsordenen
Christiansborg
1240 København K

Dato: 6. juni 2012
Kontor: Statsretskontoret
Sagsbeh: Christian Hesthaven
Sagsnr.: 2012-0032-0230
Dok.: 430064

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 43 (Alm. del), som Folketingets Udvalg for Forretningsordenen har stillet til justitsministeren den 22. maj 2012.

Morten Bødskov

/

Jens Teilberg Søndergaard

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 43 (Alm. del) fra Folketingets Udvalg for Forretningsordenen:

”Ministeren bedes kommentere henvendelsen fra Advokatfirma Christian Harlang af 11. maj 2012 (UFO alm. del - bilag 49) vedrørende udkastet til kommissorium om den danske krigsdeltagelse i Irak og Afghanistan.”

Svar:

1. Advokat Christian Harlang har ved brev af 11. maj 2012 – som advokat for en række irakiske statsborgere, der har anlagt retssag mod Forsvarsministeriet – rettet henvendelse til Folketingets Udvalg for Forretningsordenen vedrørende det udkast til kommissorium for en undersøgelseskommission om den danske krigsdeltagelse i Irak og Afghanistan, som Justitsministeriet har sendt til Folketingets Udvalg for Forretningsordenen den 11. april 2012. Brevet angår navnlig to emner: Den forventede varighed af undersøgelsens arbejde og spørgsmålet, om der bør nedsættes to undersøgelseskommissioner i stedet for én undersøgelseskommission.

2. For så vidt angår spørgsmålet om den forventede varighed af undersøgelseskommissionens arbejde, kan Justitsministeriet oplyse, at der i udkastet til kommissorium er lagt op til, at undersøgelseskommissionen bør tilrettelægge sit arbejde således, at den så vidt muligt kan afgive beretning om resultatet af sin undersøgelse senest fem år efter, at kommissionen er endeligt nedsat.

Denne frist er længere end de frister, som man tidligere har angivet i kommissorier for undersøgelseskommissioner. Det skal bl.a. ses i lyset af, at undersøgelseskommissionen vil skulle tage hensyn til de retssager om tilbageholdelsen af henholdsvis en afghaner i Kandahar i Afghanistan i marts 2002 og et antal irakere i Basra i Irak i november 2004, som for tiden verserer ved domstolene. Fristen på fem år skal også ses i lyset af, at undersøgelseskommissionen bl.a. vil skulle gennemgå et særdeles omfattende materiale for at kunne gennemføre sin undersøgelse, og at kommissionen anmodes om at undersøge forhold, som strækker sig over en ganske lang periode. Det er således samlet set Justitsministeriets vurdering, at fem år i dette tilfælde er en rimelig og realistisk frist for arbejdet.

Justitsministeriet skal understrege, at domstolenes behandling af de sager, som vil kunne være af betydning for de forhold, som undersøgelseskommissionen skal undersøge, ikke bliver påvirket af, at undersøgelseskom-

missionen nedsættes. Domstolenes behandling af disse sager vil således fortsætte som hidtil.

Det bemærkes desuden, at det efter Justitsministeriets opfattelse ikke – som anført af advokat Christian Harlang – vil udgøre en overtrædelse af Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, at en undersøgelseskommission med de opgaver, som er beskrevet i det foreliggende udkast til kommissorium, gives fem år til at udføre sit arbejde.

3. Advokat Christian Harlang har i sit brev endvidere rejst det spørgsmål, om der i stedet for én undersøgelseskommission burde nedsættes to undersøgelseskommissioner til at undersøge henholdsvis spørgsmålet om, på hvilket grundlag regeringen besluttede, at Danmark skulle deltage i krigen i Irak, og spørgsmålet om tilbageholdelse af personer under den danske krigsdeltagelse i Irak og Afghanistan. Alternativt har advokat Christian Harlang peget på, at hvis der kun nedsættes én undersøgelseskommission, bør den indrette sig i to afdelinger, som undersøger hvert sit af de to nævnte spørgsmål.

Det bemærkes i den forbindelse, at regeringen er meget opmærksom på, at kommissorier for undersøgelseskommissioner ikke gøres mere omfattende, end der er behov for. Det er imidlertid regeringens vurdering, at afgrænsningen i det foreliggende udkast til kommissorium af de forhold, som skal undersøges, afspejler, hvad der er behov for at få undersøgt, og at disse forhold bør undersøges samlet.

Hertil kommer, at det efter Justitsministeriets opfattelse f.eks. ikke vil være hensigtsmæssigt at nedsætte to særskilte undersøgelseskommissioner, som eventuelt begge ville kunne risikere at skulle vurdere, om bestemte oplysninger afgivet til Folketinget har været retvisende og fyldestgørende.

Det bemærkes desuden, at efter undersøgelseskommissionsloven er det undersøgelseskommissionen selv, der – efter samråd med udspørgeren – afgør, hvordan den praktisk tilrettelægger sit arbejde, jf. lovens § 5, stk. 1. Justitsministeriet finder derfor ikke anledning til at kommentere nærmere på, om undersøgelseskommissionen f.eks. – som foreslået af advokat Christian Harlang – bør indrette sig med to afdelinger.